

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. СТЕФАНІКА**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

спеціальність **073 «Менеджмент»**

освітня програма **«Бізнес-адміністрування»**

інститут **післядипломної освіти та довузівської підготовки**

кафедра **управління та бізнес-адміністрування**

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма «Бізнес-планування» для студентів спеціальності 073
Менеджмент (освітня програма «Бізнес-адміністрування»)

Розробник:

Горогоцька Н.І., к.е.н., асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від № 1 від 27 серпня 2021 року

Т.в.о. завідувача кафедри управління та бізнес-адміністрування



(підпис)

(П'ятничук І.Д.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Модулів – 2	Освітня програма: Бізнес-адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента		Лекції	
	14	4	
	Практичні, семінарські		
	16	6	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60	82	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 1/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Менеджмент».

Мета вивчення курсу розширити і поглибити знання студентів в області основ теорії і практики бізнес-планування та сформувати уміння і навички майбутніх управлінців у розробці бізнес-плану. Головними цілями вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння студентами теоретичних основ бізнес-планування; здійснення аналізу сучасних теоретичних підходів щодо процесу бізнес-планування; обґрунтування функцій та визначення змісту процесу бізнес-планування; формування навичок комплексного підходу до організації бізнесу; опанування форм, методів і процесу бізнес-планування; формування у студентів творчого підходу до розробки окремих складових бізнес-плану.

Компетентності:

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій в бізнесі.

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими підприємство визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

ФК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

ФК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми підприємства, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

Програмні результати навчання:

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН5. Планувати діяльність підприємства в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення підприємства (підрозділу).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Бізнеспланування як основа розвитку підприємництва.

Розуміти сутність та значення бізнес-планування та його характеристик. Розуміння функцій та цілей розробки бізнес-плану. Знати та розуміти складові інформаційного забезпечення бізнес-плану. Володіти принципами та методологією розробки бізнес-плану.

Тема 2. Структура та логіка розробки бізнесплану.

Знати структурні складові бізнесплану, послідовність його розробки. Формувати зміст та структуру бізнес-плану. Знати та дотримуватися вимог до написання бізнес-плану.

Тема 3. План маркетингу як складова бізнес-планування.

Знати цілі та логіку розробки маркетинг-плану. Вміти сформулювати стратегію маркетингу для проєкту. Розуміти процес ціноутворення і здатність формувати цінову політику проєкту. Вміти дати характеристику підприємству, продукції (послугам) проєкту. Знати методи дослідження ринку. Здатність здійснювати дослідження ринку та характеризувати ринки збуту.

Тема 4. Виробничий план у бізнесплануванні.

Вміти формулювати цілі та завдання виробничого плану бізнес-проєкту, його структуру, здійснювати формування матеріально-технічної бази, бази постачальників. Вміти розраховувати кошторис виробничих витрат.

Тема 5. Організаційний план реалізації підприємницького проєкту.

Знати основні цілі, завдання та структуру організаційного плану. Вміти здійснювати вибір організаційно-правової форми ведення бізнес-проєкту, організаційної структури та визначати потреби в персоналі. Вміти складати календарний план-графік реалізації підприємницького проєкту.

Тема 6. Фінансова складова бізнеспланування. Фінансові показники ефективності проєкту

Розуміти значення, зміст і технологію розробки фінансового плану, визначати стратегію фінансування. Вміти розраховувати очікувані фінансові коефіцієнти, визначати точку беззбитковості та термін окупності бізнес-проєкту. Розраховувати фінансові потреби проєкту й умови повернення коштів потенційним кредиторам та інвесторам

Тема 7. Оцінка ризиків у бізнес-плануванні.

Знати структуру та цілі розробки розділу бізнес-плану “Оцінка ризиків”. Розуміти суть ризиківта вміння управляти ризиками.

Тема 8. Презентація бізнес-плану.

Розуміння цілей та завдання презентації бізнес-плану. Знати рівні презентації бізнес-плану. Вміння презентувати бізнес-план проекту. Вміння аналізувати презентацію бізнес-плану, покращення комунікативних навичків, шляхом удосконалення методів вербального і невербального спілкування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1.												
Тема 1. Бізнеспланування як основа розвитку підприємництва.	11	2	2			7	11					11
Тема 2. Структура та логіка розробки бізнесплану.	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 3. План маркетингу як складова бізнес-планування.	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 4. Виробничий план у бізнесплануванні.	12	2	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8			30	46	2	2			42
Змістовний модуль 2.												
Тема 5. Організаційний план реалізації підприємницького проекту.	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 6. Фінансова складова бізнеспланування. Фінансові показники ефективності проекту	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 7. Оцінка ризиків у бізнес-плануванні.	11	1	2			8	11		1			10
Тема 8. Презентація бізнес-плану.	11	1	2			8	11		1			10
Разом за змістовим модулем 2	44	6	8			30	44	2	4			38
Усього годин	90	14	16			60	90	4	6			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бізнеспланування як основа розвитку підприємництва.	2
2	Тема 2. Структура та логіка розробки бізнесплану.	2
3	Тема 3. План маркетингу як складова бізнес-планування.	2

4	Тема 4. Виробничий план у бізнесплануванні.	2
5	Тема 5. Організаційний план реалізації підприємницького проєкту.	2
6	Тема 6. Фінансова складова бізнеспланування. Фінансові показники ефективності проєкту	2
7	Тема 7. Оцінка ризиків у бізнес-плануванні.	2
8	Тема 8. Презентація бізнес-плану.	2
Разом		16

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бізнеспланування як основа розвитку підприємництва.	7
2	Тема 2. Структура та логіка розробки бізнесплану.	7
3	Тема 3. План маркетингу як складова бізнес-планування.	8
4	Тема 4. Виробничий план у бізнесплануванні.	8
5	Тема 5. Організаційний план реалізації підприємницького проєкту.	7
6	Тема 6. Фінансова складова бізнеспланування. Фінансові показники ефективності проєкту	7
7	Тема 7. Оцінка ризиків у бізнес-плануванні.	8
8	Тема 8. Презентація бізнес-плану.	8
Разом		60

8.Індивідуальні завдання

Відповідно до робочої програми з дисципліни індивідуальні завдання не заплановані.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання студентів:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення студентами інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;

- репродуктивний: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

- проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого;
- частково-пошуковий (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом;
- дослідницький: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

10. Методи контролю

Поточний контроль передбачає:

- опитування на практичних заняттях;
- контрольні і самостійні роботи.

Підсумковий контроль передбачає: іспит.

11. Оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

1. Господарський кодекс України // Верховна Рада України: від 16.01.2003, № 436- IV.

2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с
3. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. / І.З. Должанський, Т.О. Загорна; 3-тє вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
4. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. К. : КНЕУ, 2017. 311 с.
5. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г.Васильців, Я.Д.Кочмарик, В.І.Блонська, Р.Л.Лупак. К.: Знання, 2013. 207 с.
6. К. Барроу. Бізнес-план: [практичний посібник] / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун; пер. з 4-го англ. вид. К.: Знання, 2005. 376 с.
7. Агафонова Л. Т. Підготовка бізнес-плану: Практикум / Л. Т. Агафонова, О. Р. Рога. [3-є вид.]. К. : Знання, 2001. 158 с.
8. Ганечко І. Г. Бізнес-план: особливості розробки та впровадження в умовах невизначеності / І. Г. Ганечко, І. С. Ситник // Молодий вчений. 2019. № 9(1). С. 191-194. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_9%281%29_44
9. Горогоцька Н.І. Роль бізнес-планування у стратегічному управлінні діяльністю підприємства. Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2019 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 6–8 квітня 2020 р., м. ІваноФранківськ. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2020. 507 с. С. 439
10. Різник В. В. Базові процедури, методологія бізнес-планування та його роль у стратегічному управлінні діяльністю підприємства / В. В. Різник, Н. А. Різник // Економічний вісник університету. 2017. Вип. 35(1). С. 67-72. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2017_35%281%29_12

14. Інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:

- законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств;
- матеріали науково-практичних конференцій;
- підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- професійні видання України;
- Інтернет-ресурси, зокрема:
 - 1) законодавство України: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>;
 - 2) офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>;
 - 3) Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>;
 - 4) Національна Парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.kiev.ua>.